

Bruksela, dnia 1.6.2022 r.
COM(2022) 253 final

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**W kierunku bardziej zrównoważonego rybołówstwa w UE: aktualna sytuacja i kierunki
na 2023 r.**

{SWD(2022) 157 final}

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

W kierunku bardziej zrównoważonego rybołówstwa w UE: aktualna sytuacja i kierunki na 2023 r.

1. WPROWADZENIE

W niniejszym komunikacie przedstawiono dalsze szczegóły dotyczące stanu europejskiego rybołówstwa oraz wskazówki dotyczące wniosków Komisji i konsultacji z państwami trzecimi w sprawie uprawnień do połowów na 2023 r., które miałyby na celu dalsze wzmocnienie odbudowy niektórych stad i utrzymanie zdrowych stad na poziomie maksymalnego podtrzymywalnego połowu (MSY).

Dzięki podjętym w sektorze pracom, ukierunkowanym nie tylko dalszą poprawę stanu stad, ale również utrzymanie ich w dobrym stanie, rybołówstwo ogólnie jest coraz bardziej zrównoważone. Tym samym jeszcze więcej stad udało się doprowadzić do poziomów zrównoważenia, przy czym bardzo dobre wyniki odnotowano zwłaszcza w północno-wschodniej części Oceanu Atlantyckiego.

Na arenie międzynarodowej w 2021 r. UE nadal była głównym motorem dalszych postępów w regionalnych organizacjach ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO). Konieczne są jednak dalsze działania, w szczególności na Morzu Śródziemnym, gdzie sytuacja nadal budzi niepokój, oraz na Morzu Bałtyckim, gdzie odnotowano odwrócenie niedawnej poprawy, ze względu na inne presje wywierane na środowisko i ekosystemy morskie.

Od lutego bieżącego roku agresja wojskowa Rosji wobec Ukrainy wpływa na rybołówstwo z kilku perspektyw, zwłaszcza na Morzu Czarnym. Zmieniająca się sytuacja w zakresie bezpieczeństwa na Morzu Czarnym spowodowała zakłócenia w działalności połowowej, wprowadzono tymczasowy zakaz działalności połowowej ze względów bezpieczeństwa na wodach niektórych państw członkowskich, takich jak wody rumuńskie graniczące z Ukrainą w delcie Dunaju, zaś państwa członkowskie i inne państwa nadbrzeżne na poziomie regionalnym wydały w tym sektorze ostrzeżenia dotyczące bezpieczeństwa. Ponadto agresja wojskowa Rosji doprowadziła do zakłóceń w przepływach handlowych, wywarła wpływ na opinie naukowe i niektóre negocjacje na szczeblu międzynarodowym oraz spowodowała wzrost cen energii, co wymagało wykorzystania środków kryzysowych z Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA) w celu zapewnienia wsparcia w związku ze znacznymi zakłóceniami rynku w tym sektorze. Pokazuje to, jak ważne jest dalsze zwiększanie odporności w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego w Europie oraz realizacja celów Zielonego Ładu, zwłaszcza poprzez dalsze innowacje i transformację energetyczną.

2. POSTĘPY W OSIĄGANIU ZRÓWNOWAŻONEGO RYBOŁÓWSTWA W UE

2.1. TRENDY W ZAKRESIE BIOMASY I PRESJA POŁOWOWA

Zapewnienie zrównowżenia działalności połowowej wymaga odławiania ilości ryb nie większej niż może zostać odtworzona każdego roku. Stado jest poławiane w sposób zrównoważony na poziomie maksymalnego podtrzymywalnego połowu (MSY), jeżeli stosunek między rzeczywistą śmiertelnością połowową (F) a śmiertelnością połowową na poziomie MSY (F_{MSY}) jest mniejszy lub równy 1.

W 2020 r. ogólna presja połowowa w wodach UE nadal się zmniejszała, a stan stad uległ poprawie. Szczególnie cieszy fakt, że dzięki działaniom podejmowanym w sektorze w 2020 r. **ogólny wskaźnik śmiertelności połowowej po raz pierwszy spadł poniżej 1 w północno-wschodniej części Oceanu Atlantyckiego**. Niektóre inne stada nadal są jednak przeławiane lub znajdują się poza bezpiecznymi granicami biologicznymi, co wymaga dalszych postępów w osiągnięciu celów wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb). W Morzu Bałtyckim pozytywna tendencja z ostatnich lat odwróciła się ze względu na fatalną sytuację środowiskową i przełowienie w przeszłości. Doprowadziło to do utraty siedlisk wielu stad ryb, zmniejszenia ilości ryb w morzu oraz zmniejszenia rozmiarów dorsza w Morzu Bałtyckim, a obecnie także innych stad bałtyckich. W Morzu Śródziemnym, w przypadku stad unijnych i stad wspólnie eksploatowanych, regulowanych w ramach wieloletnich planów zarządzania (MAP) dla zachodniej części Morza Śródziemnego (West Med)¹ i przez Generalną Komisję Rybołówstwa Morza Śródziemnego (GFCM), zaobserwowano działania ukierunkowane na osiągnięcie celu MSY, przy czym po raz pierwszy od 2003 r. wskaźnik śmiertelności połowowej spadł poniżej 2.

2.2. UPRAWNIENIA DO POŁOWÓW USTANOWIONE NA 2022 R.

Uprawnienia do połowów ustanowione na 2022 r. stanowią ważny krok w zakresie zrównoważonego zarządzania rybołówstwem.

Na **Atlantyku, Morzu Bałtyckim i w cieśninie Skagerrak/Kattegat** uprawnienia do połowów są głównie zdefiniowane jako limity połowowe w postaci całkowitych dopuszczalnych połowów (TAC).

Na tych obszarach, w odniesieniu do **stad zarządzanych wyłącznie przez UE**, limity połowowe ustalono zgodnie z MSY dla wszystkich stad, dla których wskaźnik ten był dostępny, z wyjątkiem śledzia w zachodniej części Bałtyku, gdzie zastosowano inne rygorystyczne środki zgodnie z planem wieloletnim dotyczącym Morza Bałtyckiego. Wprowadzono również dodatkowe środki ochronne w odniesieniu do stad znajdujących się w trudnej sytuacji, takich jak stada dorsza atlantyckiego w cieśninie Kattegat, dorsza atlantyckiego we wschodniej części Morza Bałtyckiego i dorsza atlantyckiego w zachodniej

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1022 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiające plan wieloletni połowów eksploatujących stada denne w zachodniej części Morza Śródziemnego i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 508/2014 (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 1).

części Morza Bałtyckiego. Ogólnie rzecz biorąc, bałtyckie państwa członkowskie i zainteresowane strony uznają potrzebę podjęcia działań na rzecz odbudowy ważnych stad ryb eksploatowanych do celów handlowych w Morzu Bałtyckim i dokładają wszelkich starań, aby osiągnąć ten cel.

W przypadku stad wspólnie eksploatowanych ze Zjednoczonym Królestwem obie strony uzgodniły limity połowowe, w terminie określonym w umowie o handlu i współpracy (TCA)², zgodne z MSY dla większości stad, dla których dostępne były takie opinie. Jedynie w przypadku czterech stad (gdzie zalecano zerowe połowy) podjęto inną decyzję, przy czym obie strony zgodziły się na niski limit połowowy obejmujący wyłącznie przyłowy, aby zapobiec wstrzymaniu wielogatunkowych połowów dennych. W przypadku jednego stada strony zgodziły się na niewielki TAC, aby umożliwić dalsze gromadzenie danych.

Jeżeli chodzi o **stada dzielone trójstronnie z Norwegią i Zjednoczonym Królestwem**, trzy strony zgodziły się dążyć do dalszej odbudowy zasobów dorsza w Morzu Północnym poprzez kontynuację działań naprawczych oraz poprzez ustalenie TAC poniżej poziomu zalecanego w opinii naukowej w odniesieniu do kilku innych stad, które występują z dorszem atlantyckim w połowach wielogatunkowych. TAC dla śledzia ustalono poniżej poziomu zalecanego w opinii naukowej. Jedynie ocenione pod kątem MSY **stado, które jest wspólnie eksploatowane z Norwegią**, zostało ustalone na poziomie MSY.

Jeżeli chodzi o **stada** makreli, błękitka i atlantycko-skandynawskie stado śledzia, państwa nadbrzeżne³ zgodziły się na ustalenie ogólnych TAC na poziomie MSY. Dyskusje na temat ustaleń dotyczących podziału będą prowadzone w 2022 r., aby uniknąć przełowienia w przypadku braku takich ustaleń.

W Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym, charakteryzujących się połowami wielogatunkowymi i wieloma stadami wspólnie eksploatowanymi z państwami trzecimi, mimo że śmiertelność połowowa zbliżyła się do zrównoważonego poziomu w przypadku niektórych stad, a siedem z nich osiągnęło poziom F_{msy} w 2020 r., wiele stad jest nadal poławianych powyżej poziomów zrównoważonych. Należy kontynuować intensywne działania ochronne, aby osiągnąć cel określony w opinii dotyczącej MSY do 2025 r., w szczególności poprzez stosowanie wieloletniego planu zarządzania dla zachodniej części Morza Śródziemnego i nowej strategii 2030 GFCM⁴. W rzeczywistości w ramach uprawnień do połowów na 2022 r. wdraża się znaczny pakiet środków przyjętych w 2021 r. przez GFCM.

---

² Umowa o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony ST/5198/2021/INIT (Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 10).

³ Państwa nadbrzeżne w północno-wschodniej części Oceanu Atlantyckiego w odniesieniu do odpowiednich stad to Unia Europejska, Zjednoczone Królestwo, Norwegia, Islandia, Wyspy Owcze, Grenlandia i Federacja Rosyjska.

⁴ <https://www.fao.org/gfcm/2seas1vision/GFCM2030Strategy/es>

Mając na celu osiągnięcie MSY w odniesieniu do wszystkich stad dennych najpóźniej do stycznia 2025 r. w ramach **wieloletniego planu zarządzania dla zachodniej części Morza Śródziemnego**, w uprawnieniach do połowów określono zintegrowane i globalne podejście, opierające się na różnych narzędziach zarządzania i wprowadzające mechanizm zachęt umożliwiający zwiększenie działalności połowowej w nagrodę za stosowanie bardziej selektywnych narzędzi lub skutecznych obszarów zamkniętych. Zachęca się państwa członkowskie do ustanowienia środków umożliwiających skorzystanie z tego mechanizmu. Ponadto Rada przyjęła maksymalne limity połowowe w odniesieniu do najbardziej przełowionych krewetek głębokowodnych oraz pułapy nakładu połowowego dla takłowców.

Intensywne prace w ramach **GFCM**, wspierane przez konsekwentne stanowisko UE na forum RFMO, doprowadziły do przyjęcia istotnych decyzji. Długoterminowy plan zarządzania GFCM dla małych gatunków pelagicznych w Adriatyku opracowano w celu zapewnienia wysokiego długoterminowego odłowu zgodnego z MSY, przy zmniejszonych limitach połowowych w 2022 r. dla sardeli i sardynek, oraz zamrożenia zdolności połowowej trawlerów pelagicznych i okrężnicowców. GFCM postanowiła również wdrożyć przełomowy wieloletni plan dotyczący stad dennych w Adriatyku, ustanawiający maksymalny limit zdolności połowowej zarówno dla trawlerów dennych, jak i trawlerów połowiących włokiem rozprzowym, aby osiągnąć cel MSY w 2026 r. dla wszystkich kluczowych stad. GFCM przyjęła również limity połowowe dla koralu czerwonego, limit nakładu połowowego dla koryfeny na międzynarodowych wodach Morza Śródziemnego, dla krewetek głębokowodnych w Morzu Jońskim, w Basenie Lewantyńskim i Cieśninie Sycylijskiej, limity połowowe dla morlesza bogara oraz podjęła decyzję o kontynuacji działań na rzecz ochrony węgorza europejskiego. W przypadku gatunków z Morza Czarnego ustalono TAC dla turbota w ramach planu GFCM oraz kwotę autonomiczną dla szprota.

3. STAN FLOTY RYBACKIEJ UE

WPRy obemuje również zarządzanie wielkością flot rybackich w celu zagwarantowania, że ich zdolność połowowa jest zrównoważona z potencjałem produkcyjnym stad ryb. Nadmierna zdolność połowowa jest niepożądana z ekologicznego i finansowego punktu widzenia, ponieważ naraża stada na ryzyko nadmiernej eksploatacji, powoduje bezcelowe spalanie paliwa i zmniejsza rentowność.

Państwa członkowskie muszą utrzymać floty w ramach krajowych pułapów ładowności statków (pojemność brutto) i mocy silników (kW). Muszą podjąć działania w celu zmniejszenia zdolności połowowej flot, które nie są w równowadze, przygotowując roczne sprawozdania na temat biologicznego i ekonomicznego zrównoważenia flot, a w przypadku dowodów na brak równowagi – muszą przedstawić plany działania mające na celu jej przywrócenie w jasno określonych ramach czasowych. Zdolności połowowe, które zostały wycofane z wykorzystaniem pomocy publicznej, nie mogą zostać zastąpione.

W porównaniu z 2020 r. liczba statków, pojemność brutto i moc silników zostały nieznacznie zmniejszone, odpowiednio o 0,07 %, 0,1 % i 0,1 %. W rezultacie w grudniu 2021 r. zarejestrowana flota UE (w tym flota działająca w regionach najbardziej oddalonych) składała się z 74 380 statków o pojemności brutto 1 320 362 GT i mocy 5 304 015 kW.

Ze sprawozdań państw członkowskich za 2021 r. wynika, że utrzymują one floty poniżej pułapów, przestrzegając tym samym wymogów określonych w art. 22 rozporządzenia nr 1380/2013. Istnieją jednak poważne obawy co do dokładności i wiarygodności deklaracji państw członkowskich dotyczących mocy silników, jak również co do danych stanowiących podstawę sprawozdań krajowych oraz co do istnienia lub dokładności planów działania państw członkowskich wymaganych na mocy art. 22 rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Ze sprawozdań wynika, że istnieją znaczne luki w dostarczaniu danych biologicznych w regionach najbardziej oddalonych i we wschodniej części basenu Morza Śródziemnego oraz wskaźników gospodarczych. Bułgaria, Cypr, Hiszpania, Francja, Grecja, Irlandia, Włochy, Malta, Portugalia i Szwecja – wszystkie te segmenty obejmowały przynajmniej 50 statków, w odniesieniu do których nie były dostępne dane biologiczne ani gospodarcze. W przypadku Cypru, Francji, Irlandii i Szwecji liczba ta przekraczała 200 statków.

Jeżeli chodzi o plany działania, nie zawsze wydają się one wystarczające do usunięcia zakłóceń równowagi. Jest to szczególnie niepokojące w Morzu Bałtyckim, gdzie zmniejszenie uprawnień do połowów prawdopodobnie spowoduje dalsze zakłócenie równowagi, oraz w Morzu Śródziemnym, gdzie stada są poławiane na poziomie 1,94 razy większym niż MSY i gdzie uwzględnienie bardziej szczegółowych celów w planie działania mogłoby stanowić podstawę do pełnego wykorzystania środków EFMRA.

Ponieważ trwale zaprzestanie działalności połowowej jest jednym z narzędzi wspieranych przez EFMRA w celu wyeliminowania strukturalnej nadmiernej zdolności połowowej floty, Komisja wzywa państwa członkowskie do dostosowania programów EFMRA przygotowywanych na lata 2021–27 do ich polityki zarządzania flotą.

Jednocześnie Komisja kontaktuje się z odpowiednimi państwami członkowskimi i prosi je o zajęcie się tymi kwestiami w każdym konkretnym przypadku.

4. WYNIKI GOSPODARCZE

Po kilku latach przystępnych cen, od marca 2022 r. **ceny paliwa** gwałtownie wzrosły, podwajając się w porównaniu ze średnią ceną w 2021 r. W połowie marca 2022 r. unijna flota rybacka płaciła około 1,1–1,2 EUR za litr paliwa.

W oczekiwaniu na sprawozdanie Komitetu Naukowo-Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa (STECF) dotyczące wyników gospodarczych unijnej floty rybackiej (spodziewane w lipcu 2022 r.), z wczesnych szacunków wynika, że jeśli ceny energii pozostaną na bieżącym poziomie, flota rybacka UE-27 straci łącznie 0,3 mld EUR zysku operacyjnego w 2022 r.

Skutki wzrostu cen energii różnią się jednak znacząco w zależności od floty rybackiej i narzędzi połowowych w UE. Utrzymanie około 40 % floty prowadzącej połowy na małą skalę, 66 % floty prowadzącej połowy na dużą skalę i 87 % floty dalekomorskiej nie będzie opłacalne, jeżeli ceny energii pozostaną na bieżącym poziomie do końca 2022 r. Segmenty

floty wykorzystujące narzędzia połowowe zużywające duże ilości paliwa, takie jak trałowanie, należałyby do najbardziej dotkniętych.

Szacunki te zostaną dokładniej omówione w lipcowym sprawozdaniu STECF, które zostanie wykorzystane przy podejmowaniu decyzji dotyczących uprawnień do połowów na rok 2023.

Ponadto w odpowiedzi na kryzys Komisja podjęła szybkie działania 25 marca 2022 r., uruchamiając **mechanizm kryzysowy EFMRA**, umożliwiający państwom członkowskim udzielenie wsparcia w ramach EFMRA w celu zaradzenia znaczącym zakłóceniom rynku spowodowanym przez kryzys. Można to połączyć z pozostałymi pakietami kryzysowymi dostępnymi w celu złagodzenia skutków kryzysu, w szczególności z tymczasowymi kryzysowymi ramami pomocy państwa. Nadal obowiązuje również możliwość przeniesienia na następny rok do 10 % niewykorzystanych kwot. Ponadto 13 kwietnia 2022 r. Komisja zaproponowała zmianę legislacyjną dotyczącą Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA), która umożliwiłaby wprowadzenie dodatkowych środków kryzysowych.

5. OBOWIĄZEK WYŁADUNKU

Obowiązek wyładunku ma na celu zwiększenie selektywności i zmniejszenie poziomu niezamierzonych połowów poprzez zapewnienie wyładunku wszystkich połowów.

Z opinii STECF i ICES (Międzynarodowa Rada Badań Morza) wynika, że **poziomy niezamierzonych połowów pozostają wysokie** w wielu wielogatunkowych połowach dennych na wodach UE (od 20–30 % na Morzu Północnym, Morzu Celtyckim, w Zatoce Biskajskiej i na wybrzeżu Półwyspu Iberyjskiego). Ponadto sprawozdania państw członkowskich nadal dostarczają jedynie ograniczonych informacji na temat społeczno-ekonomicznych skutków obowiązku wyładunku.

W odniesieniu do dziewięciu rozporządzeń delegowanych określających szczegóły wdrażania obowiązku wyładunku STECF zauważa, że wpływ takich wyłączeń na śmiertelność połowową jest mało znany, biorąc pod uwagę poziom sprawozdawczości dotyczącej połowów odrzucanych w ramach wyłączeń. Komisja będzie zatem współpracować z grupami regionalnymi państw członkowskich nad **przejrzeniem wszystkich istniejących wyłączeń** z obowiązku wyładunku w 2023 r.

EFMR i EFMRA – z wysokim wskaźnikiem pomocy publicznej – zapewniają wsparcie w zakresie wdrażania obowiązku wyładunku. W tym kontekście w 2020 r. państwa członkowskie wydały ponad 86 mln EUR na wsparcie środków związanych z obowiązkiem wyładunku, czyli więcej niż w jakimkolwiek poprzednim roku. Chociaż nadal rosło wsparcie dla środków technicznych mających na celu poprawę selektywności, szczegółowa analiza pokazuje również, że większość wsparcia finansowego przeznaczono na badania wspierające wyłączenia oraz na modernizację systemów informatycznych ułatwiającą bardziej efektywne wykorzystanie kwot. Mimo że przeprowadzono liczne projekty i próby w zakresie innowacji związanych z narzędziami połowowymi, w wielu przypadkach floty nie przyjęły ich na taką

skalę, jakiej można by oczekiwać. STECF zwrócił również uwagę, że państwa członkowskie zdają się bardziej koncentrować na przyjmowaniu wyłączeń niż na poprawie selektywności.

Dlatego też Komisja nadal zachęca państwa członkowskie do **lepszego wykorzystania funduszy w celu zapewnienia dalszych innowacji i faktycznego stosowania bardziej selektywnych narzędzi i metod połowowych**, poprawy kontroli oraz uzyskania pewnej wartości z niezamierzonych połowów (bez tworzenia zorganizowanego rynku takich połowów).

Kontrola i egzekwowanie obowiązku wyładunku pozostają problematyczne. Z ustaleń z audytów rozpoczętych przez Komisję w 2020 r. wynika, że państwa członkowskie objęte audytem nie przyjęły środków niezbędnych do zapewnienia skutecznej kontroli i egzekwowania obowiązku wyładunku oraz odnotowują wśród operatorów znaczne ilości nieudokumentowanych odrzutów połowów. Potwierdzają to inne sprawozdania, w tym trzy oceny zgodności przygotowane przez Europejską Agencję Kontroli Rybołówstwa (EFCA). STECF zwraca jednak uwagę na postępy w realizacji projektów pilotażowych dotyczących systemów monitorowania elektronicznego przez państwa członkowskie jako pozytywny i innowacyjny krok, który pomoże w skutecznym wdrożeniu obowiązku wyładunku. Biorąc pod uwagę znaczenie monitorowania i egzekwowania obowiązku wyładunku dla powodzenia WPRyb, Komisja wszczęła w 2021 r. **postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego** przeciwko Hiszpanii, Francji, Belgii, Irlandii i Niderlandom w związku z niezastosowaniem odpowiednich środków w celu zapewnienia nadzoru, egzekwowania i kontroli obowiązku wyładunku oraz zapewnienia szczegółowej i dokładnej dokumentacji połowów. Niezastosowanie odpowiednich środków w tych obszarach wywiera wpływ na potencjalnie duże ilości nieraportowanych lub nieprawidłowo raportowanych połowów.

Komisja kontynuuje również współpracę ze współustawodawcami w celu osiągnięcia porozumienia w sprawie zmienionego **systemu kontroli rybołówstwa**⁵, w szczególności w celu wprowadzenia obowiązku stosowania narzędzi wykorzystujących zdalne monitorowanie elektroniczne, które są najskuteczniejszym i najbardziej efektywnym pod względem kosztów sposobem monitorowania obowiązku wyładunku. Zbieranie i zgłaszanie danych dotyczących połowów jest nadal bardzo istotne dla jakości opinii naukowych, a tym samym dla osiągnięcia celu dotyczącego MSY.

---

⁵ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 oraz zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 768/2005, (WE) nr 1967/2006, (WE) nr 1005/2008 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1139 w odniesieniu do kontroli rybołówstwa (COM(2018) 368 final, z 30.5.2018).

6. NAJWAŻNIEJSZE PRZESŁANIA I KIERUNKI WNIOSKÓW W SPRAWIE UPRAWNIEŃ DO POŁOWÓW W 2023 R.

6.1. Główne etapy ustanawiania kolejnych uprawnień do połowów

Podobnie jak w poprzednich latach, Komisja będzie opierać swoje wnioski w sprawie uprawnień do połowów w 2023 r. na opiniach naukowych ICES i STECF, na decyzjach podjętych podczas negocjacji dwustronnych z państwami trzecimi oraz decyzjach podjętych przez RFMO w 2022 r., a także na analizie społeczno-ekonomicznej. W przypadku kilku stad opinie naukowe mogą być wydawane z opóźnieniem, jednak ze względu na wpływ agresji Rosji wobec Ukrainy na działalność ICES nie przewiduje się, aby wpłynęło to na terminy odpowiednich posiedzeń Rady. Komisja uwzględni w swoich wstępnych wnioskach dotyczących uprawnień do połowów możliwie najwięcej stad.

Komisja zachęca państwa członkowskie i zainteresowane strony do uwzględnienia wspomnianych opinii naukowych kiedy tylko zostaną udostępnione publicznie. Zainteresowane strony mogą również zgłaszać uwagi za pośrednictwem komitetów doradczych, organów krajowych oraz indywidualnie.

Komisja przeprowadzi różne konsultacje ze Zjednoczonym Królestwem, Norwegią i państwami nadbrzeżnymi w okresie od października do grudnia 2022 r., tak aby zakończyć je w terminie umożliwiającym przetworzenie ich wyników na grudniowym posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa.

Oprócz wystawiania uprawnień do połowów, Komisja będzie pracować przez cały rok, aby osiągnąć postępy w zakresie ustaleń dotyczących podziału szeroko rozpowszechnionych stad między państwa trzecie, w odniesieniu do których obecnie nie ma takich ustaleń, w celu zapewnienia zrównoważonej eksploatacji wspólnych stad.

6.2. Ustalanie uprawnień do połowów w przypadku poszczególnych basenów morskich

W przypadku stad zarządzanych wyłącznie przez UE w Morzu Bałtyckim, w cieśninie Skagerrak/Kattegat i w wodach południowo-zachodnich, Komisja zaproponuje dalsze utrzymanie/ograniczenie śmiertelności połowowej zgodnie z poziomem MSY, jeżeli taka opinia będzie dostępna. W przypadku gdy plany zarządzania pozwalają na większą elastyczność w ustalaniu limitów połowowych, Komisja może zaproponować wykorzystanie górnego zakresu poziomów MSY w odniesieniu do zdrowych stad, wyłącznie wówczas, gdy zgodnie z opinią naukową będzie to konieczne do osiągnięcia celów określonych w wieloletnim planie zarządzania połowami wielogatunkowymi. W przypadku stad, dla których zgodnie z opinią naukową przewiduje się połowy na poziomie zerowym lub których biomasa zmniejszyła się tak bardzo, że znajduje się poniżej bezpiecznego poziomu, zaproponowane zostaną działania naprawcze w ramach odpowiednich wieloletnich planów zarządzania w celu odbudowy stad. Zostaną podjęte dalsze działania, aby inne kluczowe stada objęte tymi planami jak najszybciej otrzymały pełną naukową ocenę MSY.

W kontekście obowiązku wyładunku wyłączenia *de minimis* lub wyłączenia z uwagi na wysoką przeżywalność będą w stosownych przypadkach odliczane od opinii STECF. Komisja

oceni również postępy państw członkowskich we wdrażaniu obowiązujących środków mających na celu ograniczenie przyłówów.

W przypadku **stad wspólnie eksploatowanych z państwami trzecimi** (Zjednoczone Królestwo, Norwegia, państwa nadbrzeżne) liczba TAC ustalonych zgodnie z opinią naukową wzrosła w 2022 r., zarówno w odniesieniu do stad, dla których wydano opinię dotyczącą MSY, jak i tych, dla których wydano opinię z zachowaniem zasady ostrożności. W odniesieniu do 2023 r. UE będzie opierać się na działaniach z 2022 r. i nadal dążyć do osiągnięcia zrównoważonych TAC zgodnie z opinią naukową, jak przewidziano w WPRyb i umowie o handlu i współpracy. Komisja będzie dążyć do rozpoczęcia konsultacji, w szczególności ze Zjednoczonym Królestwem i Norwegią, jak najwcześniej jesienią, w zależności od dostępności opinii naukowych.

UE dążyła również do rozpoczęcia konsultacji w sprawie podziału kwot połowowych dla trzech szeroko rozpowszechnionych stad (makreła, błękitek, śledź wiosennego tarła), wspólnie eksploatowanych z innymi państwami nadbrzeżnymi. W przypadku makreli konsultacje trwają od marca 2022 r., natomiast zainteresowane strony zgodziły się, że konsultacje dotyczące błękitka i śledzia należy przyspieszyć od września. Unia wezwała wszystkie strony do wypracowania trwałego kompromisu, który nie zagrażałby uzasadnionym interesom Unii i jej przemysłu.

W przypadku **Morza Śródziemnego i Morza Czarnego** konieczne jest, aby państwa członkowskie kontynuowały starania na rzecz osiągnięcia celów wieloletnich planów zarządzania dla zachodniej części Morza Śródziemnego i GFCM oraz aby przyjęły i wdrożyły ambitne programy operacyjne dla EFMRA w celu opracowania środków towarzyszących. Wniosek w sprawie uprawnień do połowów będzie miał na celu dalsze wdrażanie wieloletniego planu zarządzania dla zachodniej części Morza Śródziemnego, w tym dalszych ograniczeń oraz opracowanie narzędzi zarządzania mających na celu osiągnięcie MSY najpóźniej do stycznia 2025 r. w odniesieniu do wszystkich stad, przy zastosowaniu podejścia całościowego na przestrzeni dwóch lat.

Od czasu przyjęcia wieloletniego planu zarządzania dla zachodniej części Morza Śródziemnego STECF corocznie ocenia jego realizację, natomiast Komisja rozpocznie prace przygotowawcze, aby do lipca 2024 r. złożyć sprawozdanie z wyników i wpływu planu na przedmiotowe stada oraz na połowy eksploatujące te stada, zgodnie z wymogami określonymi w wieloletnim planie zarządzania.

Poza wdrożeniem wieloletniego planu zarządzania dla zachodniej części Morza Śródziemnego, niezwykle istotnym dla przyszłości flot śródziemnomorskich, zarządzanie wspólnymi stadami jest również konieczne do zapewnienia równych szans wszystkim rybakom na Morzu Śródziemnym. Komisja, przy wsparciu państw członkowskich, będzie zatem dalej aktywnie działać w ramach GFCM. W związku z tym we wniosku w sprawie uprawnień do połowów na 2023 r. uwzględnione zostaną również środki GFCM rozszerzające środki już obowiązujące oraz obejmie on dodatkowe środki, które zostaną przyjęte na dorocznym posiedzeniu GFCM w listopadzie. W przypadku gatunków z Morza Czarnego

zaproponowane zostaną poziomy TAC oraz kwoty dla turbotą zgodnie z decyzją GFCM z listopada 2022 r.

Ponadto, biorąc pod uwagę krytyczny stan stada **węgorza** europejskiego, Komisja analizuje możliwości zastosowania się do najnowszej opinii ICES dotyczącej zerowego połowu⁶, a także śledzi postępy państw członkowskich we wdrażaniu planów gospodarowania zasobami węgorza i środków przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie węgorza europejskiego⁷.

Ponadto GFCM pracuje obecnie nad możliwymi środkami zarządzania, które należy wprowadzić, opierając się zwłaszcza na wynikach niedawno zakończonego programu badawczego dotyczącego węgorza europejskiego⁸. W związku z tym w czerwcu organ naukowy GFCM przyjmie specjalne zalecenia dotyczące zarządzania zasobami węgorza europejskiego w Morzu Śródziemnym. Będą one stanowić podstawę do podejmowania decyzji w sprawie możliwych sposobów zarządzania w UE.

7. PODSUMOWANIE

W 2021 r. zrównoważoność rybołówstwa w UE nadal rosła, z wyjątkiem Morza Bałtyckiego, gdzie niektóre niegdyś ważne stada poławiane do celów handlowych zmniejszają się z powodu tragicznej sytuacji ekologicznej w Morzu Bałtyckim. Konieczne są również dalsze działania, w szczególności na Morzu Śródziemnym. W swoich wnioskach dotyczących uprawnień do połowów na 2023 r. Komisja będzie dążyć do dalszej odbudowy i konsolidacji stad, które już osiągnęły zrównoważony poziom.

Poza stanem zasobów rybnych należy również zwrócić uwagę na szeroko rozumiane ekosystemy morskie. W związku z tym Komisja przygotowuje plan działania w celu ochrony zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich. Jego celem będzie dalsza ochrona wrażliwych gatunków i siedlisk, przy czym wsparciem dla tych środków będzie ulepszona baza wiedzy, większa synergia między zainteresowanymi stronami z sektora rybołówstwa i ochrony środowiska oraz pomoc dla sektora w celu zapewnienia uczciwej i sprawiedliwej transformacji. W nadchodzących miesiącach i latach takie wsparcie będzie mieć zasadnicze znaczenie z punktu widzenia zapewnienia odporności rybołówstwa, szczególnie w kontekście agresji wojskowej Rosji wobec Ukrainy oraz kryzysu ekologicznego i klimatycznego.

W sprawozdaniu, które ma zostać przyjęte do końca roku, Komisja dokładniej przeanalizuje realizację WPRyb.

---

⁶ Opinia ICES z 4 listopada 2021 r.: [ele.2737.nea \(ices.dk\)](https://www.ices.dk/e/e2737/nea): „ICES zaleca, aby przy zastosowaniu podejścia ostrożnościowego w 2022 r. połowy we wszystkich siedliskach były zerowe”.

⁷ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1100/2007 z dnia 18 września 2007 r. ustanawiające środki służące odbudowie zasobów węgorza europejskiego (Dz.U. L 248 z 22.9.2007, s. 17.).

⁸ <https://www.fao.org/gfcm/technical-meetings/detail/en/c/1507967/>

Komisja wzywa państwa członkowskie, komitety doradcze, zainteresowane strony i opinię publiczną do przekazania informacji zwrotnych na temat niniejszego komunikatu do dnia 31 sierpnia 2022 r.

PLANOWANY HARMONOGRAM PRAC⁹

Termin	Działanie
Maj–listopad 2022 r.	Opinie naukowe ICES
Koniec czerwca– sierpień 2022 r.	Konsultacje publiczne dotyczące komunikatu
Koniec sierpnia 2022 r.	Przyjęcie przez Komisję wniosków w sprawie uprawnień do połowów w Morzu Bałtyckim
Wrzesień–grudzień 2022 r.	Coroczne konsultacje w sprawie uprawnień do połowów ze Zjednoczonym Królestwem, ze Zjednoczonym Królestwem i Norwegią oraz z Norwegią
Połowa września 2022 r.	Przyjęcie przez Komisję wniosków w sprawie uprawnień do połowów w Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym
Październik 2022 r.	Posiedzenie Rady dotyczące uprawnień do połowów w Morzu Bałtyckim Konsultacje państw nadbrzeżnych w sprawie szeroko rozprzestrzenionych stad w północno-wschodniej części Oceanu Atlantyckiego
Koniec października 2022 r.	Przyjęcie przez Komisję wniosków w sprawie uprawnień do połowów w Atlantyku/Morzu Północnym
7–11 listopada 2022 r.	Coroczne posiedzenie GFCM
2 grudnia 2022 r.	Ocena STECF w sprawie stad oraz zalecenia dotyczące zarządzania
Grudzień 2022 r.	Posiedzenie Rady dotyczące uprawnień do połowów w Atlantyku/Morzu Północnym

⁹ W przypadku stad zarządzanych przez regionalne organizacje ds. rybołówstwa (RFMO) w wodach UE i w niektórych wodach nienależących do UE uprawnienia do połowów przyjmuje się po dorocznym posiedzeniu RFMO poprzez okresowe przeglądy rozporządzenia Rady ustalającego uprawnienia do połowów.

	Posiedzenie Rady dotyczące wniosku w sprawie uprawnień do połowów w Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym
--	---